

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120222532
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6120222532.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Oľgy Mičietovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobkyne STAVBA - RV s.r.o., Rožňava, Útulná 2063/25, IČO: 45 374 007, zast. JUDr. Jánom Halkom, advokátom, Rožňava, Cyrila a Metoda 105/2 proti žalovanému A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D., E. F. XXXX/X, zast. Beňo & partners, advokátska kancelária, s.r.o., Poprad, Námestie svätého Egídia 40/93, o zaplatenie 4.243,- eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5C/4/2020 z 10. novembra 2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Rožňava (v ďalšom „súd prvej inštancie“, prípadne „súd“) napadnutým rozsudkom uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobkyni 4.243,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.243,- eur od 22.1.2020 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky 194,- eur (výrok I.) a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala proti žalovanému zaplatenia žalobou priznanej sumy, a to na tom skutkovom základe, že žalovaný ako výlučný vlastník pozemkov v k.ú. D. C., zapísaných na LV č. XXXX ako parcely C-KN č. XXXX, XXXX, XXXX/X,X,X,X a XXXX a stavby – kotolňa súp. č. XXX, ktoré nehnuteľnosti predstavujú areál bývalej kotolne železnorudných baní bol oslovený spoločníkom a bývalým konateľom žalobkyne G. E. s tým, že by mala žalobkyňa záujem v tomto areáli podnikať v oblasti nakladania s nebezpečným odpadom a so žalovaným (ktorý v tom čase bol prednostom Okresného úradu Rožňava) sa ohľadom kúpnej ceny na nehnuteľnosti dohodli tak, že žalovaným najprv navrhnutú sumu 40.000 eur, na základe argumentácie žalobkyne, že vyčistenie, vypratanie a uskutočnenie terénnych prác bude stať odhadom 5.000 eur, ponížili na kúpnu cenu 35.000 eur. Žalovaný súhlasil, aby žalobkyňa ešte pred uzavretím kúpnej zmluvy areál vypratala, odstránila porasty a uskutočnila terénne úpravy podľa svojich potrieb. V ďalšom uviedla, že vzhľadom na dohodu o budúcom prevode nehnuteľností, kúpila v októbri 2018 aj susediaci pozemok tvoriaci prístupovú cestu k nehnuteľnostiam a v októbri 2018 aj začala práce na vyprataní a vyčistení areálu. Žalovaný po jeho odvolaní vo februári 2019 z postu prednostu okresného úradu najskôr tvrdil, že o nehnuteľnosti má záujem aj iná tretia osoba, ktorej on chce nehnuteľnosti predať, pre ktorý prípad žalobkyňa požadovala refundáciu nákladov za vypratanie a vyčistenie areálu. Neskôr žalovaný žalobkyňu kontaktoval a dohodli sa na uzavretí zmluvy najneskôr do konca roku 2019, keď však žalobkyňa žalovaného v lete 2019 oslovila za účelom uzavretia kúpnej zmluvy podľa dohodnutých podmienok, oznámil jej, že nehnuteľnosti medzičasom predal tretej osobe aj napriek ich dohode. Podľa žalobkyne v tom čase ešte žalovaný sľuboval, že zabezpečí, aby náklady žalobkyne

na vypratanie nehnuteľnosti uhradil už nový vlastník. Keďže k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi stranami podľa ich dohody nakoniec nedošlo, žalobkyňa vykonanie prác považovala za bezdôvodné obohatenie žalovaného a žalobou, preto požadovala od žalovaného len zaplatenie sumy, ktorú reálne uhradila tretím osobám za úpravu pozemkov ťažkou technikou vo výške 4.243,- eur, pričom ako dôkaz o realizovaných prácach predložila faktúru z 25.1.2019 č. 10190009 a z 24.5.2019 č. 2019109. Okrem istiny uplatnila si aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, keďže sa žalovaný s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania.

3. Vo veci bol upomínacím súdom vydaný 11.2.2020 platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom skutkové tvrdenia žalobkyne poprel, tvrdil, že nedal jej súhlas na akékoľvek práce na svojom pozemku, nikdy nedal súhlas s odvozom akéhokoľvek materiálu zo svojho pozemku, ani na terénne úpravy a odstraňovanie porastov. Skutkové tvrdenia žalobkyne o údajných prácach na svojom pozemku spochybnil, argumentoval, že nemohol dať súhlas na takéto práce a už vôbec nie na nelegálne vyvážanie zeminy zo svojho pozemku. Mal záujem pozemok predať, ale žalobkyňa nebola spôsobilá zaplatiť kúpnu cenu. Poprel tvrdenie žalobkyne, že by mal z jej činnosti akýkoľvek majetkový prospech a v tej súvislosti navrhol výsluch aj nadobúdateľa nehnuteľnosti B. A.. Namietal, že žalobkyňa nešpecifikovala konkrétnu skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia, pod ktorú by právny vzťah medzi nimi mal byť subsumovaný. Namietol, že predložené faktúry nepreukazujú nadobudnutie neoprávneného majetkového prospechu. Tiež spochybnil, keďže je žalobkyňa vlastníkom susedných parciel, že náklady v súvislosti s terénnymi prácami mohli byť vyložené ňou na parcelách vo vlastníctve žalobkyne.

4. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, svedka G. E., bývalého konateľa žalobkyne a súčasného spoločníka, svedkov B. A., nadobúdateľa nehnuteľností od žalovaného, svedka H. I., konateľa spoločnosti EX TRANS, s.r.o., ktorá na základe objednávky od bývalého konateľa žalobkyne, svedka E., motorovými vozidlami vykonávala práce v areáli bývalej kotolne železnorudných baní, a to išlo o vývoz nebezpečného odpadu, s ktorým spoločnosť mala oprávnenie nakladať, výsluchom svedka J. I., ktorý vypovedal, že na predmetných nehnuteľnostiach bol odpad, ktorý odviezol Pampurík, a to plienky, igelitové vrecia a iný odpad, pričom bolo to asi dva roky späť, kedy bol odpad odprataný a listinnými dôkazmi: výpisom z LV č. XXXX, k.ú. D. zo 7.8.2018, podľa ktorého žalovaný v tom čase bol výlučným vlastníkom pozemkov a stavby predstavujúcich tzv. areál bývalej kotolne železnorudných baní, faktúrou č. 10190009 z 25.1.2019, ktorou EX TRANS, s.r.o. ako dodávateľ vyúčtovala žalobkyňu ako odberateľovi terénne práce na stavbe „areál firmy – Zberný dvor Rožňava“ v čase od 3.1.2019 do 11.1.2019 sumu 4.148 eur, vrátane DPH, objednávkou č. 01/2019 z 15.4.2019, ktorou si žalobkyňa na Správe ciest Košického samosprávneho kraja objednal zemné práce strojom UDS, ktoré mali byť realizované v areáli bývalej kotolne železnorudných baní v Rožňave 15.4.2019, faktúrou č. 2019109 z 24.5.2019, ktorou Správa ciest Košického samosprávneho kraja ako dodávateľ žalobkyňu ako odberateľovi vyúčtovala za zrealizované terénne úpravy strojom T 815 UDS v mieste Rožňava Baňa 95 eur,-, fotokópiami fotografií na č.l. 28-43, 93-94 a 126-128 súdneho spisu, ako aj znaleckým posudkom č. 69/2019 zo 16.5.2019 vyhotoveným znalcom Ing. Ivanom Lakomým za účelom stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností, a to stavby kotolne súp. č. 207 na parc. č. XXXX a komínu súp. č. 207 na parc. č. XXXX/X a pozemkov, ktorý podľa dátumu vypracovania už zohľadnil stav po vykonaní pozemkových úprav tvrdených žalobkyňou, pričom všeobecná hodnota celej nehnuteľnosti bola znalcom stanovená na 62.200,- eur.

5. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalovaný bol v rozhodnom období (september 2018 – september 2019) výlučným vlastníkom nehnuteľností predstavujúcich areál bývalej kotolne železnorudných baní, nemal za sporné, že niekedy v septembri 2018 medzi vtedajším konateľom žalobkyne, svedkom E. a žalovaným prebehli stretnutia, predmetom ktorých bol záujem žalobkyne o kúpu predmetných nehnuteľností, za nesporné mal, že na základe prejavenej záujmu o nadobudnutie predmetných nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného si žalobkyňa zabezpečila – nadobudla vlastnícke právo aj vo vzťahu k príjazdovej ceste k predmetným nehnuteľnostiam žalovaného. Ako sporné vymedzil tvrdenie žalobkyne o dohode so žalovaným o vyčistení, vypratání a uskutočnení terénnych prác v hodnote 5.000,- eur, ktorá mala byť súčasťou návrhu kúpnej zmluvy a o ktorú čiastku mala byť následne nižšia kúpna cena za predmetné nehnuteľnosti. Žalovaný tieto tvrdenia žalobkyne poprel. Súd mal preukázané, že žalobkyňa so žalovaným o kúpe predmetných nehnuteľností rokovala, zároveň aj, že práce tvrdené žalobkyňou, ktoré zabezpečovala, resp. ktoré financovala žalobkyňa, a to vypratanie areálu, odstránenie porastov a uskutočnenie terénnych úprav vo vzťahu k nehnuteľnostiam

žalovaného (areál bývalej kotolne železnorudných baní) boli skutočne aj objektívne vykonané, ktorá skutočnosť vyplynula tak z predložených faktúr č. 10190009 z 25.1.2019 a č. 2019109 z 24.5.2019, ako i fotodokumentácie nachádzajúcej sa v súdnom spise, vyhotovenej pri výkone uvedených prác zabezpečovaných žalobkyňou, ale aj vychádzal z výpovedí svedkov aj z vyjadrenia samotného žalovaného, ktorí svedkovia E., I. a čiastočne I. vypovedali o výkone jednotlivých prác, odvoze odpadu, ako aj mieste jeho vykládky a o vyúčtovaní, ako aj platbe za tieto práce a žalovaný síce spočiatku spochybnil skutkové tvrdenia o údajných prácach na jeho pozemku, avšak na pojednávaní 2.7.2021 vo svojom vyjadrení už pripustil vykonanie prác tvrdených žalobkyňou avšak s tým, že na jeho súkromný pozemok mu niekto vnikol bez jeho súhlasu a robil mu tam rôzne terénne úpravy.

Súd tvrdenia žalovaného, ktoré boli jeho procesnou obranou, že nemal vedomosť o prebiehajúcich prácach vykonávaných na jeho pozemku a tieto mali byť vykonávané bez jeho výslovného súhlasu, považoval za účelové, keďže tieto mali trvať minimálne 6 mesiacov a následne po vykonaní úprav, podľa súdu aj v dôsledku ich vykonania, žalovaný predmetné nehnuteľnosti úspešne predal tretej osobe, a teda si musel byť vedomý toho, že pozemky predal už v inom stave (odvezený odpad, terénne úpravy, pokosenie náletových drevín a podobne). Súd poukázal aj na existenciu dohody medzi žalobkyňou a žalovaným o úhrade nákladov, ktorú dohodu tvrdila žalobkyňa a svedok E., a to nákladov, ktoré žalobkyni vznikli z titulu vypratania nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného. O tom, že žalovaný mal vedomosť o prácach zabezpečovaných žalobkyňou, ktoré boli vykonávané na jeho pozemkoch, svedčila aj skutočnosť vyplývajúca z vylúču svedka A., ktorý informoval sprostredkovane žalovaného o možných nákladoch žalobkyne, spojených s vykonanými prácami na nehnuteľnostiach, potom čo ho s tým oboznámil svedok E., na čo svedkovi zo strany žalovaného malo byť oznámené, aby to svedok neriešil, že si to vyriešia žalovaný a žalobkyňa medzi sebou. Súd tak mal preukázané nielen to, že žalovaný vedel o prácach vykonávaných na jeho nehnuteľnostiach, ale aj to, že na takéto práce dal súhlas minimálne konkludentne, bol si vedomý rozsahu prác vykonaných žalobkyňou a nákladov, ktoré žalobkyni týmto vznikli a deklaroval svedkovi A., ako nadobúdateľovi predmetných nehnuteľností snahu o náhradu týchto nákladov. Napriek uvedenému však žalovaný svoj deklarovaný záväzok voči žalobkyni nespĺnil ani len čiastočne.

Procesnú obranu žalovaného založenú na tvrdeniach, že žalobkyňa vykonávala terénne práce, resp. stavebné úpravy na jeho pozemkoch bez ich ohlásenia príslušnému štátnemu orgánu (stavebnému úradu) a taktiež práce súvisiace s vyčistením pozemku od odpadu v rozpore s právnymi predpismi o nakladaní s odpadom, načrtnúc možnú trestnoprávnu zodpovednosť žalobkyne, súd mal za nie právne významné skutočnosti pre posúdenie dôvodnosti, či nedôvodnosti podanej žaloby, a teda pre posúdenie toho, či došlo alebo nedošlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, a to v dôsledku vykonania prác tvrdených a financovaných žalobkyňou na pozemku žalovaného, čím malo dôjsť k zhodnoteniu predmetných nehnuteľností v tom čase vo vlastníctve žalovaného.

Súd vyhodnotil, že práve v dôsledku prác zabezpečovaných resp. financovaných žalobkyňou došlo k zhodnoteniu nehnuteľností žalovaného a ich následnému predaju svedkovi B. A.. Uvedené podporuje časový aspekt, kedy odvoz odpadu a ďalšie práce boli realizované bezprostredne pred prevodom nehnuteľnosti na svedka A. – fakturované boli v máji 2019 a svedok nehnuteľnosti nadobudol v septembri 2019, ako aj osobný aspekt, a to vyjadrenie nadobúdateľa, svedka A., že pokiaľ by prevádzané nehnuteľnosti boli v stave ako to vyplýva z fotodokumentácie vyhotovenej pred vykonaním práce, a teda išlo by o výrazne zarastený pozemok s množstvom odpadov, žiadal by zľavu z kúpnej ceny, prípadne by nehnuteľnosti nekúpil. Z výpovede svedka E. mal súd vyplývajúce aj to, že pred vykonaním prác (odvoz odpadu a ďalšie) sa žalovaný neúspešne dlhodobo snažil odpredať predmetné nehnuteľnosti.

6. Právne súd vec posúdil podľa § 3, § 123, § 488, § 489, § 451 ods. 1 a 2, § 456 a § 458 ods. 1 Obč. zákonníka, ktoré ustanovenia citoval ako i postupoval podľa § 151 ods. 1 CSP a skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, považoval za nesporné.

Uzavrel, že vynaložením investícií do cudzej nehnuteľnosti bez právneho dôvodu vzniká vlastníčkovi bezdôvodné obohatenie v rozsahu zhodnotenia nehnuteľnosti k okamihu, kedy ku zhodnoteniu došlo, teda kedy sa majetkový stav vlastníka zvýšil o hodnotu zodpovedajúcu zvýšeniu hodnoty veci. Prospech z plnenia bez právneho dôvodu vzniká prijatím tohto plnenia a už v tomto okamihu tiež vzniká príjemcovi plnenia (bez ohľadu na zavinenie) peňažný dlh, ktorý neprechádza na nového vlastníka nehnuteľnosti. Súd tak mal za preukázané, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 Obč. zák. tým, že žalobkyňa vynaložila investíciu do cudzej nehnuteľnosti (v tom čase vo vlastníctve žalovaného) bez právneho dôvodu, ktorá investícia spočívala vo financovaní prác, ktoré boli vykonané spoločnosťou EX TRANS, s.r.o. (vypratanie areálu, odstránenie porastov a uskutočnenie terénnych úprav), ktoré následne spoločnosť vyúčtovala žalobkyni faktúrou z 25.1.2019 a ďalšou

z 24.5.2019, pričom tieto boli žalobkyňou aj uhradené. Suma, ktorú žalobkyňa preukázateľne uhradila (vynaložila) za práce vykonané na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného je 4.243 eur. Súd tým mal preukázané, že zaplatením za uvedené faktúry žalobkyňou a následným odmietnutím žalovaného preplatiť náklady žalobkyni, ktorými nepochybne došlo k zhodnoteniu nehnuteľnosti, ktoré v tom čase boli v jeho vlastníctve, došlo na strane žalovaného k získaniu majetkového prospechu z plnenia žalobkyne, a to bez právneho dôvodu, a teda vznikol príjemcovi tohto plnenia, teda žalovanému peňažný dlh voči žalobkyni vo výške 4.243,- eur, ktorá vyplynula predovšetkým z listinných dôkazov, a podporená bola výsluchom svedkov. Žalobu tak mal súd za dôvodnú v celom rozsahu, a preto rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 4.243 eur.

Keďže sa žalovaný s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania, žalobkyni priznal súd aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, a to vo výške 5 % ročne z prisúdenej sumy 4.243,- eur od 22.1.2020 ako dňa nasledujúceho po doručení predžalobnej výzvy, do zaplatenia.

Žalobkyňa žiadala priznať ako príslušenstvo pohľadávky aj náklady spojené s jej uplatnením, a to trovy právneho zastúpenia za predžalobnú výzvu vo výške 194,- eur (odmena za 1 úkon právnej služby 151,05 eura + režijný paušál 10,62 eura a DPH vo výške 32,33 eura), ktorý náklad žalobkyne spojený s uplatnením jej pohľadávky na základe faktúry č. 21VF 00029 z 2.6.2021 vo výške 194,- eur mal súd za preukázaný, zohľadniac aj príjmový doklad o úhrade predmetnej sumy, a to v spojitosti s fotokópiou predžalobnej výzvy a doručenkou potvrdzujúcou prevzatie predžalobnej výzvy a preto žalobkyni priznal aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 194,- eur.

Podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP rozhodol súd aj o nároku na náhradu trov konania a to tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. Zaoberal sa aj tým, či v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej žalobkyni, pričom nemal za preukázanú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa ani výnimočnosť okolností u žalovaného, a preto nevidel priestor pre aplikáciu § 257 CSP.

7. Proti rozsudku včas podal odvolanie žalovaný, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

Žalovaný vymedzil ako sporné medzi stranami vznik bezdôvodného obohatenia jednak z dôvodu, že si vykonanie terénnych prác nikdy neobjednal a nikdy na ne žalobkyni nedal súhlas, a teda nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu a rovnako tak mal za sporné, či žalobkyňa predmetné nehnuteľnosti aj skutočne zhodnotila.

S právnym posúdením veci súdom, ktorý dospel k záveru, že na jeho strane došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 Obč. zákonníka tým, že žalobkyňa vynaložila investície do cudzej nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, nesúhlasil. Argumentoval, že sa súd nevyporiadal s tvrdením žalovaného, že nikdy nedal súhlas na vykonanie terénnych prác, nikdy si takéto práce neobjednal a mal za to, že súd svojím rozhodnutím judikoval, že bezdôvodné obohatenie je možné niekomu vnútiť proti jeho vôli. Citujúc § 451 ods. 1 a 2 Obč. zákonníka mal za základné pravidlo, že nikto nemôže inému bezdôvodné obohatenie vnútiť a následne ho od neho vymáhať. Záväzkový vzťah vzniká medzi tým, kto sa bezdôvodne obohatil, ktorý je povinný bezdôvodné obohatenie vydať a medzi tým, na úkor koho sa niekto obohatil, ktorý má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. K bezdôvodnému obohateniu však musí dôjsť v súlade s právom uznanými dôvodmi. Nemôže k nemu dôjsť v rozpore resp. bez súhlasu toho, na koho strane k obohateniu malo dôjsť.

Mal za potrebné si uvedomiť, že žalovaný žalobkyni nič neposkytol (zrejme myslené naopak „žalobkyňa žalovanému“ – pozn. odvolacieho súdu), a to ani plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Doplnil, že nejde tiež o majetkový prospech žalovaného získaný z nepoctivých zdrojov. Základnú definíciu bezdôvodného obohatenia tak nemal v danom prípade naplnenú. Tvrdil, že žalobkyňa sama s plným vedomím vykonávala investície do nehnuteľností, o ktorých vedela, že nie sú jej vlastníctvom, spracovanie cudzej veci nemožno nikomu vnútiť proti jeho vôli a následne za to vymáhať „odmenu“. Apeloval, že pri takomto výklade by mal potom právo na náhradu aj zlodej, teda ten, kto vec majiteľovi ukradne a následne zhodnotí, a tiež aj ten, kto cudziu vec spracuje napriek výslovnému nesúhlasu jej vlastníka. Takéto nároky nemôžu požívať súdnu ochranu. Zopakoval, že spracovanie cudzej veci alebo obstaranie cudzej záležitosti nemožno nikomu nedobromyseľne nanútiť proti jeho vôli, a to dokonca ani vtedy, ak to skutočne prinesie jej zhodnotenie. Nie každý vlastník si totiž takéto zhodnotenie môže prijať, a tiež nie každý si ho môže dovoliť. Poskytnutie súdnej ochrany priznaním práva na takúto náhradu je v rozpore s § 3 Obč. zákonníka ustanovujúcim zákaz šikanózneho výkonu práva.

V ďalšej argumentácii označil rozsudok súdu prvej inštancie za arbitrárne rozhodnutie, nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní. Namietol, že súd vôbec nevysvetlil, na základe čoho dospel k záveru o účelovosti tvrdení žalovaného, že na predmetné práce dal žalobkyni súhlas, ba dokonca k záveru, že bol daný s vedomím žalovaného. Ak by tým súd narážal na to, že o tejto skutočnosti musel mať on – žalovaný vedomosť len z toho dôvodu, že sa jedná o nehnuteľnosť, argumentoval, že ide len o domnienky súdu nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní. Takýto kategorický záver súdu pri súčasnej absencii ďalších dôkazov nemôže obstáť.

Rovnako neobstojí ani záver súdu o tom, že žalovaný mal vedomosť o vykonaných prácach, na základe výpovede svedka A.. Z výpovede svedka Ilašenka vyplynulo len to, že po nadobudnutí nehnuteľností sprostredkované informoval žalovaného o možných nákladoch žalobkyne spojených s vykonaním prác, z výpovede svedka však v žiadnom prípade nebolo možné vyvodiť záver, že žalovaný pred začatím prác alebo počas nich dal na ich vykonanie žalobkyni súhlas.

Poukázal na to, že jeho procesná obrana spočívajúca v tom, či žalobkyňa mala na vykonávanie terénnych prác povolenie, resp. či ohlásila stavebnému úradu ich vykonanie, bola pre prejednávajúcu vec právne významná. Ak by žalobkyňa vykonala práce so súhlasom a vedomím žalovaného, tento by bol povinný ako vlastník nehnuteľnosti ohlásiť vykonávanie stavebných, resp. terénnych prác stavebnému úradu. O opaku, teda že k súhlasu došlo, mala predložiť dôkaz žalobkyňa, nie žalovaný.

Na uvedenom základe žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne „aby vo veci sám rozhodol tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie“ (prítom žalobe už vyhovel v plnom rozsahu súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom - pozn. odvolacieho súdu).

8. Žalobkyňa v replike na odvolanie žalovaného uviedla, že napriek tomu, že žalovaný v priebehu sporu poprel, že by jej udelil súhlas upraviť nehnuteľnosti, ktoré mala podľa dohody neskôr nadobudnúť, táto skutočnosť nie je pre posúdenie dôvodnosti žaloby relevantná. Predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia totiž nie je súhlas povinného, ako prezentoval žalovaný vo svojom odvolaní.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že strany rokovali o uzavretí kúpnej zmluvy k predmetným nehnuteľnostiam žalovaného a neexistuje rozumný dôvod, prečo by žalobkyňa nadobúdala prístupovú cestu k nehnuteľnostiam žalovaného a rovnako aj vykonávala práce spočívajúce vo vyčistení nehnuteľností žalovaného, ak by nebola s ním na budúcom predaji dohodnutá. Aj za prípadného nepreukázania súhlasu žalovaného s prácami na nehnuteľnostiach mal za potrebné vyhodnotiť omyl žalobkyne ako ospravedlniteľný. Mal za to, že sa súd správne a dostatočne v odôvodnení rozsudku vyporiadal aj s otázkou eventuálneho zhodnotenia nehnuteľností žalovaného prácami žalobkyne poukazujúc na časový aspekt ako aj výsluch svedka A.. Odvolanie žalovaného považoval za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

9. Žalovaný podaním doručeným súdu 10.2.2022 stručne oznámil, že trvá na podanom odvolaní a na argumentácii v ňom obsiahnutej.

10. Podaním doručeným 16.2.2022 rovnako aj žalobkyňa oznámila, že zotrváva na skôr uvedených dôvodoch neopodstatnenosti odvolania podaného žalovaným.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 a § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 a § 365 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a ako vecne správne ho podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

12. Žalovaný napadol rozsudok odvolaním z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Namietal v odvolaní a za spornú v konaní vymedzil otázku vzniku bezdôvodného obohatenia s odôvodnením, že si vykonanie terénnych prác nikdy neobjednal a nikdy na ne nedal žalobkyni súhlas a za sporné mal aj, či žalobkyňa predmetné nehnuteľnosti aj skutočne zhodnotila.

Namietol aj, že je rozsudok arbitrárny a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní dôvodiac, že „súd nevysvetlil na základe čoho dospel k záveru o účelovosti tvrdení žalovaného, že na predmetné práce dal žalobkyni súhlas, ba dokonca k záveru, že bol daný s vedomím žalovaného“, odvolací súd poznamenáva, že v skutočnosti sa tejto argumentácii odvolateľa nedá rozumieť, nemá logickú

opodstatnenosť. V súvislosti s namietnutou arbitrárnosťou rozhodnutia mal za neobhájiteľný i záver súdu o tom, že žalovaný mal vedomosť o vykonaných prácach na základe výpovede svedka A..

13. Odvolací súd po preskúmaní odvolaní napadnutého rozsudku, viazaný pri tom rozsahom a dôvodmi odvolania, konštatuje, že sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pričom na jeho správnosti nič nemení ani podané odvolanie. Po preskúmaní obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru, že ani jeden zo žalovaných uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

14. Pokiaľ sa týka odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd predpokladá (keďže to odvolateľ presne nešpecifikoval), že mala by tento odvolací dôvod zakladať žalovaný/ odvolateľom namietnutá arbitrárnosť (svojoľnosť) rozsudku súdu prvej inštancie, ktorú odvolateľ videl v chýbajúcej opore jeho záverov vo vykonanom dokazovaní. Za nedostatočne vysvetlené mal najmä, na základe čoho súd dospel k záveru, že na predmetné práce (na jeho nehnuteľnostiach) dal žalobkyni súhlas a že o ich vykonávaní musel mať vedomosť; pokiaľ by ho mal mať len na základe toho, že išlo o nehnuteľnosť, namietol, že ide len o domnienky súdu a pokiaľ by mal mať takú vedomosť na základe výpovede svedka A., ani z jeho výpovede taký záver nevyplýval.

15. Podľa judikatúry Ústavného súdu SR, arbitrárne rozhodnutie všeobecného súdu znamená, najmä extrémny nesúlad právnych záverov s vykonaným dokazovaním, skutkovými a právnymi zisteniami, interpretáciu, ktorá je v extrémnom nesúlade s obsahom právnej praxe (odklon od ustálenej judikatúry), bez toho, aby boli dostatočne odôvodnené dôvody, na základe ktorých súd odmietol stabilizovanú súdnu prax, nerešpektovanie kogentnej normy, jej interpretáciu, ktorá je v extrémnom rozpore s prioritami spravodlivosti (prílišný formalizmus), hodnotenie dôkazov vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej novej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové základy.

16. V posudzovanej veci súd prvej inštancie svoje tak skutkové ako i právne závery dôsledne odôvodnil. Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej, v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil, aj náležite vyhodnotil a vyporiadal sa s každou relevantnou argumentáciou strán sporu, pričom vo svojej argumentácii je súd koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú záver judikovaný vo výrokovej časti rozhodnutia. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol, z akých právnych úvah vychádzal, zhodnotiac pritom všetky žalobné námietky a argumentáciu strán sporu v priebehu sporu na súde prvej inštancie. Rozhodnutie preto nie je možné považovať za svojoľné.

17. Konkrétna námietka žalovaného majúceho za nedostatočne vysvetlené, na základe čoho súd dospel k záveru, že na predmetné práce (na jeho nehnuteľnostiach) dal žalobkyni súhlas a že o ich vykonávaní musel mať vedomosť, je v súvislosti s vyššie uvedeným neobhájiteľná a aj vytrhnutá z kontextu odôvodnenia napadnutého rozsudku (viď odseky 41, 42. a 45. odôvodnenia). Súd nemal za sporné, že niekedy v septembri 2018 prebehli medzi svedkom Pampurikom (vtedajším konateľom žalobkyne) a žalovaným stretnutia, predmetom ktorých bol záujem žalobkyne o kúpu nehnuteľností, ktorých vlastníkom bol žalovaný a že žalobkyňa v tom čase si zabezpečila (nadobudla) aj vlastnícke právo k príjazdovej ceste k predmetným nehnuteľnostiam žalovaného. Sporné, podľa súdu zostalo tvrdenie žalobkyne o dohode (mala byť súčasťou návrhu kúpnej zmluvy) so žalovaným o vyčistení, vypratání a uskutočnení terénnych prác v hodnote 5.000,- eur, o ktorú sumu mala byť následne nižšia kúpna cena, ktoré žalovaný poprel. Vychádzajúc z preukázaných vzájomných rokovaní žalobkyne a žalovaného, preukázaného vykonania prác tvrdných žalobkyňou – vypratania areálu, odstránenia (náletových) porastov a terénnych úprav, vyhodnotil súd (odsek 42.) tvrdenia žalovaného, že nemal vedomosť o prebiehajúcich prácach vykonávaných na jeho pozemkoch za účelové. Odôvodnil, že mal za ťažko uveriteľné, že by žalovaný o vykonávaných prácach na jeho pozemkoch nemal vedomosť, vzhľadom na preukázané trvanie prác minimálne v rozsahu šiestich mesiacov (s poznámkou, že podľa svedka E. trvali jeden a pol roka) a vzhľadom na to, že následne po vykonaní úprav žalovaný predmetné nehnuteľnosti úspešne predal tretej osobe, svedkovi A.. Svedok A. vypovedal o svojej vedomosti o predmete konania, ktorým mala byť nejaká náhrada za vypratávanie pozemku a tiež o svojej vedomosti, že mali byť strany (t.j. žalobkyňa a žalovaný) dohodnuté, že si to potom jedna zo strán môže kúpiť (viď zápisnica z pojednávania z 2.6.2021, č.l. 156 spisu). Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil záver, že žalovaný vedel o prácach vykonávaných na jeho pozemkoch a aj to, že na

také práce dal žalovaný minimálne konkludentne súhlas. Ide o hodnotenie súdu, ktoré má svoj podklad vo vykonanom dokazovaní, ide o racionálnu myšlienkovú konštrukciu, ktorá je logickým uzáverom jednotlivých preukázaných skutočností.

Tieto závery súdu nie je spôsobilá ovplyvniť, resp. zmeniť ani v odvolaní zopakovaná procesná obrana žalovaného spočívajúca v tvrdení, že ak by žalobkyňa vykonávala práce so súhlasom a vedomím žalovaného, bol by povinný ako vlastník ohlásiť ich vykonávanie stavebnému úradu, teda žalobkyňa by mala o tom predložiť dôkaz. Aj k tejto procesnej obrane žalovaného sa súd prvej inštancie vyjadril (viď odsek 44. odôvodnenia) a s jeho závermi sa odvolací súd stotožňuje.

V žiadnom prípade nejde, ani v prípade napadnutých záverov súdu o vedomosti žalovaného o vykonávaných prácach, ani v prípade napadnutého rozsudku ako celku o arbitrárne závery či arbitrárne rozhodnutie.

18. Odvolací súd na základe vyššieuvedeného je presvedčený, že vznesená námietka nie je dôvodná, a teda ani nie je spôsobilá, aby založila nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by súd bol znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by bolo došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a teda ani nezakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

19. Vada predpokladaná v § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je vadou skutkovou. Rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ (skutkové zistenia). Nesprávnosť skutkových zistení pri tomto odvolacom dôvode je spôsobená nesprávnym postupom súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, keď buď súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, alebo prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané.

20. Odvolací súd má za to (ako už bolo poukázané vyššie), že súd prvej inštancie v danom spore vykonal dostatočné dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá postupu vyplývajúceho z § 191 CSP, t.j. súd zobral do úvahy len tie skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov vyplynuli, zohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonaným dokazovaním preukázané a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá pravidlám logického myslenia. V odôvodnení rozsudku súd jasne a výstižne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a z ktorých dôkazov vychádzal, a ako ich vyhodnotil i ako vec právne posúdil, teda odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 221 ods. 2 CSP a nemožno súdu v tomto smere nič vyčítať.

21. K odvolacím námietkam žalovaného ohľadne jeho obrannej argumentácie, že si vykonanie terénnych prác nikdy neobjednal a nikdy na ne žalobkyňu nedal súhlas, a teda z tohto dôvodu mal za sporný vznik bezdôvodného obohatenia, ako aj spochybniaceho/majúceho za spornú okolnosť, či žalobkyňa predmetné nehnuteľnosti aj skutočne zhodnotila, ktoré skutočnosti (ich preukázanie) mal žalovaný za podstatné pre vznik bezdôvodného obohatenia, sa odvolací súd už vyjadril (viď odsek 17.), keď skutkové závery súdu prvej inštancie o preukázanej vedomosti žalovaného o prácach vykonávaných na jeho pozemkoch žalobkyňou a aj záver súdu o minimálne konkludentne danom súhlase žalovaného na ich výkon, mal za správne a vyplývajúce z vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia.

Takisto aj vykonanie prác tvrdených žalobkyňou mal súd prvej inštancie za skutočne a objektívne preukázané, čo zdôvodnil v odseku 41. odôvodnenia rozsudku. O.i. uviedol, že žalovaný síce spočiatku skutkové tvrdenia žalobkyne o prácach na jeho pozemku spochybnil, avšak vo vyjadrení na pojednávaní 2.7.2021 už pripustil vykonanie prác tvrdených žalobkyňou, keď uviedol, že na jeho súkromný pozemok mu niekto vnikol bez jeho súhlasu a urobil mu tam rôzne terénne úpravy. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie plne stotožňuje.

Žalovaný mal uvedené napadnuté okolnosti za také, bez ktorých by k vzniku bezdôvodného obohatenia nedošlo. Odvolací súd sa s týmto názorom žalovaného nestotožňuje, ale to už sa týka otázky právneho posúdenia, aj ktoré a najmä ktoré, žalovaný spochybnil.

22. Žalovaný nesúhlasil s právnym posúdením veci súdom, že na jeho strane došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 Obč. zák. tým, že žalobkyňa vynaložila investície do cudzej nehnuteľnosti bez právneho dôvodu.

Argumentoval, že sa súd nevyporiadal s tým, že nikdy nedal súhlas na vykonanie terénnych prác, nikdy si takéto práce neobjednal a mal za to, že súd svojim rozhodnutím judikoval, že bezdôvodné obohatenie je možné niekomu vnútiť proti jeho vôli. Nikto nemôže inému bezdôvodné obohatenie vnútiť a následne ho od neho vymáhať. K bezdôvodnému obohateniu musí dôjsť v súlade s právom uznanými dôvodmi. Nemôže k nemu dôjsť v rozpore resp. bez súhlasu toho, na koho strane k obohateniu malo dôjsť. Žalobkyňa žalovanému nič neposkytla. Sama s plným vedomím vykonávala investície do nehnuteľností, o ktorých vedela, že nie sú jej vlastníctvom, spracovanie cudzej veci nemožno nikomu vnútiť proti jeho vôli a následne za to vymáhať „odmenu“. Takéto nároky nemôžu požívať súdnu ochranu. Spracovanie cudzej veci alebo obstaranie cudzej záležitosti nemožno nikomu nedobromyseľne nanútiť proti jeho vôli, a ani vtedy nie, ak to skutočne prinesie jej zhodnotenie. Nie každý vlastník si totiž takéto zhodnotenie môže prijať, a tiež nie každý si ho môže dovoliť. Poskytnutie súdnej ochrany priznaním práva na takúto náhradu, tvrdil, že je v rozpore s § 3 Obč. zák. ustanovujúcim zákaz šikanózneho výkonu práva.

23. Aj táto právna argumentácia žalovaného v odvolaní je v skutočnosti len zopakovaním jeho argumentov v konaní pred súdom prvej inštancie a zotrvaní na nich, s ktorými argumentmi sa súd prvej inštancie dostatočne a správne v rozsudku vypořiadal (viď odsek 49. odôvodnenia). S právnymi dôvodmi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a len na zdôraznenie správnosti právneho posúdenia vecí a vyvrátenia právnych argumentov žalovaného dodáva ďalšie dôvody.

24. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Obč. zák., kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

25. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť. Predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Obč. zák. je, že jeden z účastníkov dostal majetkovú hodnotu (že došlo k zvýšeniu jeho majetkového stavu), a to na úkor toho, koho majetkový stav sa tým zníži, prípadne nedošlo k jeho očakávanému rozmnoženiu. Vznik bezdôvodného obohatenia sa spája so súčasným vznikom záväzku, na základe ktorého je ten, kto sa obohatil, povinný vydať predmet obohatenia a zároveň ten, na úkor koho sa tak stalo, je oprávnený požadovať vydanie všetkého, o čo sa povinný obohatil. (rozsudok NS ČR z 24. januára 2002, sp. zn. 25Cdo/413/2000). Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je právnym vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodné obohatenie). Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia však vznikne len za splnenia určitých zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje určitú osobu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby, a napokon, že nejde o prípad, keď Obč. zák. napriek majetkovému prospechu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie. (rozsudok NS SR z 19. januára 2012, sp. zn. 2Cdo/92/2010).

26. Právna argumentácia žalovaného, podľa ktorého k bezdôvodnému obohateniu nemôže dôjsť bez súhlasu toho, na koho strane k obohateniu malo dôjsť, je bez opory v právnej úprave bezdôvodného obohatenia, je nesprávna, z § 451 a nasl. Obč. zák. nevyplýva. Ak by bol v tunajšej veci daný súhlas žalovaného, nešlo by o nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale o nárok na plnenie zo záväzkového vzťahu.

27. Súd prvej inštancie zistené skutkové okolnosti správne právne posúdil ako majetkový prospech získaný na strane žalovaného plnením bez právneho dôvodu, teda jeho bezdôvodné obohatenie získané na úkor žalobkyne, ktoré je povinný jej vydať. Výška bezdôvodného obohatenia nebola relevantne spochybnená, a preto sa odvolací súd touto otázkou nezaoberal. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP nie je daný.

28. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol i trovách odvolacieho konania, a to podľa § 255 ods. 1 CSP, priznal žalobkyni, ktorá bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal.

30. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.